

УДК 378.147:37.041

ORCID:0000-0002-2294-2504

Козаченко Г. В., аспірант Житомирського державного університету імені Івана Франка, методист Житомирського базового фармацевтичного коледжу

Рецензент: Антонова О.Є.,

завідувач кафедри педагогіки Житомирського державного університету імені Івана Франка, доктор педагогічних наук, професор

ЕЛЕКТРОННИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ: НОВІ РЕСУРСИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Актуальність матеріалу, викладеного у статті, зумовлена підвищенням рівня інформатизації освіти, необхідністю забезпечення організації інформаційно-комунікативного обслуговування науково-методичної складової педагогічної діяльності.

У статті розкрито питання необхідності створення електронного методичного кабінету закладу вищої освіти, його нових ресурсів і можливостей, а також змісту інформаційної бази, акцентовано увагу на хмароорієнтованому освітньому середовищі.

Ключові слова: *методичний кабінет, електронний методичний кабінет, інформаційна база, інформаційні технології.*

Постановка проблеми. Глобальні зміни сьогодення впливають на розвиток усіх галузей суспільства і ставлять прогностичні завдання для підготовки кадрів майбутнього. Швидкий розвиток технологій змінює світ, і сьогодні вже людство переживає початок Четвертої технологічної революції. Розкриваючи її особливості, Клаус Шваб [4] виокремив три взаємопов'язані блоки мегатрендів і технологічних драйверів майбутнього: 1) фізичний блок, до якого ввійшли безпілотні транспортні засоби, 3D-друк, передова робототехніка, нові матеріали; 2) цифровий блок, до якого віднесено Інтернет речей; 3) біологічний, тобто інновації в біологічній сфері, зокрема генетика, гена інженерія, синтетична біологія. Такі зміни висувають до національної системи вищої освіти кожної країни нові орієнтири: змінюється парадигма якості підготовки фахівця. Ефективність організації роботи закладу вищої освіти залежить від розвитку його інноваційного потенціалу, модернізації матеріально-технічного забезпечення, професійної компетентності педагогічного колективу, його готовності до роботи в умовах пошуку, створення науково-методичної підтримки інноваційних змін.

Інформаційні технології є важливим інструментом підвищення якості освіти, оскільки дозволяють необмежено розширити доступ до інформації, урізноманітнюють технології тощо. Рівень академічних знань освітян став менш вагомим чинником: на зміну приходять нові показники якості освіти: стійка мотивація пізнання нового, постійна здатність педагогічних працівників до самоосвіти, усвідомлення ними необхідності навчатися впродовж життя. Допомогти викладачеві адаптуватися в інноваційному просторі, створити умови для самовираження та самоствердження – безпосереднє завдання методичного

кабінету, який є центром науково-методичної роботи закладу вищої освіти. Робота методичного кабінету, урахувавши інформатизацію сучасної освіти, потребує нової моделі організації науково-методичної роботи, що ґрунтується на вдосконаленні професійно-педагогічної підготовки педагогічних працівників, спроможних працювати з потоками науково-методичної інформації, які зростають, вивчати й упроваджувати інноваційні освітні технології. Зазначене завдання спроможне розв'язати створення та функціонування електронного методичного кабінету.

Виклад основного матеріалу. Методичний кабінет – структурний підрозділ закладу вищої освіти (зокрема, коледжу), який забезпечує організацію роботи педагогічних працівників із науково-методичного забезпечення освітнього процесу, удосконалення якості освітніх послуг і кваліфікації викладачів. Основне завдання методичного кабінету – навчати, формувати та виявляти професійного педагога на основі створення оптимальних умов, що сприяють фаховому і творчому розкриттю викладача, постійному підвищенню педагогічної майстерності та здатності втілювати в освітній процес сучасні освітні технології.

Відповідно до нової моделі організації науково-методичної роботи методичний кабінет стратегічно виконує такі **завдання**:

- створення єдиного інформаційно-методичного простору, підвищення ефективності використання методичних ресурсів;
- забезпечення оптимального ефективного методичного супроводу освітньої діяльності закладу вищої освіти;
- підвищення педагогічної майстерності як основного чинника професійної підготовки фахівців.

Постійне зростання обсягу інформації, необхідної для ефективної науково-методичної роботи викладачів, застосування нових інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі зумовлюють необхідність забезпечення організації інформаційно-комунікаційного обслуговування науково-методичної складової педагогічної діяльності – створення **електронного методичного кабінету**.

Сьогодні в Україні практично створено нормативну базу інформатизації. Її основу складають Закон України "Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 рр." [1], Указ Президента України "Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні" [3], Постанова КМУ від 7 грудня 2005 року №1153 "Про затвердження Державної програми "Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці на 2006-2010 рр." [2] та ін.

У процесі роботи нами було проаналізовано Інтернет-сайти закладів вищої освіти, у яких здійснюється підготовка фахівців-фармацевтів, а саме: Житомирського базового фармацевтичного коледжу (www.pharm.zt.ua/), Коледжу Національного фармацевтичного університету (nuph.edu.ua/koledzh-nfau/), Вінницького медичного коледжу (vmc.vn.ua/), Самбірського медичного коледжу (www.sambirmed.com.ua/), Хмельницького базового медичного коледжу (hmu.km.ua/), Луцького базового медичного коледжу (www.lbmk.lutsk.ua/). Усі вони містять розділ "Науково-методична робота", окремі мають електронний методичний кабінет як один із розділів Інтернет-сайту освітнього закладу.

Зазначаємо, що **інформаційна база електронного методичного кабінету** – це сукупність засобів і методів, які використовують для пошуку, розташування, зберігання, оброблення та передавання актуальної інформації.

Інформаційна база може включати:

- електронні папки з поточними нормативно-правовими документами;
- мультимедійні презентації інноваційного педагогічного досвіду педагогів;
- матеріали підготовки та забезпечення атестації педагогічних працівників;
- тренінги, вебінари з питань організації науково-методичної роботи;
- висвітлення участі викладачів у конференціях, публікаційну активність;

- видавничу діяльність викладачів;
- Е-проекти педагогічної творчості;
- он-лайн-консультації;
- педагогічні он-лайн-конференції та он-лайн-майстер-класи;
- електронну методичну бібліотеку;
- висвітлення участі викладачів у конкурсах, виставках, тренінгах тощо;
- форуми, чати для обговорення актуальних питань.

Отже, електронний методичний кабінет розширює можливості користувачів електронного ресурсу в межах їхньої професійної компетенції.

Зазначаємо, що для організації якісної методичної роботи сучасний інформаційний ресурс повинен бути хмароорієнтованим із метою швидкого доступу та взаємодії учасників освітнього процесу. Формування саме хмарноорієнтованого освітнього середовища найбільш позитивно вплине на організацію методичної роботи в освітньому закладі, створить оптимальні умови для підвищення мотивації викладачів до науково-дослідницької діяльності.

Для реалізації проекту із розгортання інформаційно-освітнього середовища існує потужний інструментарій та чимало інноваційних функціональних можливостей. Вибір "GSuiteforeducation" був зроблений з огляду на те, що багато викладачів вже активно використовують у своїй роботі хмарні середовища.

Також було виділено пересічні множини користувачів, створено групи і структурні підрозділи з власними адресами електронної пошти. Це дозволило спростити інформаційні розсилки, розподілити рівні доступу тощо. Корпоративна пошта забезпечила істотне спрощення інформаційного обміну всередині закладу.

Оскільки до пакету "GSuitefor Education" входять більшість сервісів, що надаються компанією Google, викладачі отримали можливість зручної спільної роботи з документами за допомогою Google Docs, ведення власних календарів зайнятості, планування спільних заходів (у межах сервісу Календар), синхронізацію даних у комп'ютерах (на роботі та поза межами робочого місця) за допомогою Google Діску.

За результатами діяльності електронного методичного кабінету зроблено висновки, що впровадження технології хмарних обчислень у навчально-методичний процес освітнього закладу має низку **переваг**:

- безкоштовне використання програмного забезпечення;
- мобільність роботи, універсальність доступу до інформації (відсутність прив'язки до робочого місця, доступність входження в середовище з різних пристроїв);
- захист персональних даних, розмежування доступу до спільної інформації;
- відсутність потреби технічної підтримки роботи платформи та попереднього налаштування;
- можливість упровадження нових інтерактивних форм роботи.

Висновки. Електронний методичний кабінет закладу вищої освіти має потенційний ефект використання, зокрема:

- *на рівні менеджменту*: вивільнення часу викладача для інтелектуальної діяльності; отримання раціональних методів вирішення координаційних завдань; підвищення продуктивності праці;
- *на рівні інформаційної системи*: удосконалення структури інформаційних потоків і системи документообігу; ефективної координації дій та обміну в локальній мережі; забезпечення достовірності інформації; безпосереднього доступу до інформаційного продукту;
- *на рівні професійної діяльності*: скорочення часу для виконання поставлених завдань; ефективної взаємодії; отримання аналітичних даних та узагальнених матеріалів в інформаційній системі в сучасному вигляді.

Список використаних джерел

1. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : Закон України // ВВР України. – 2007. – № 12. – С. 102.
2. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : Указ Президента України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
3. Про затвердження Державної програми "Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці на 2006-2010 роки : Постанова КМУ від 7 грудня 2005 року №1153 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
4. Шваб Клаус. Четвертая промышленная революция / Клаус Шваб. – М. : Эксмо, 2017. – 208 с. (Shvab, K. (2016). The Fourth Industrial Revolution. Moscow : EKSMO.

Козаченко Г.В. Методический кабинет: новые ресурсы и возможности

Актуальность материала, изложенного в статье, обусловлена повышением уровня информатизации образования, необходимостью обеспечения организации информационно-коммуникативного обслуживания научно-методической составляющей педагогической деятельности.

В статье раскрыты вопросы необходимости создания электронного методического кабинета высшего учебного заведения, его новых ресурсов и возможностей, а также содержания информационной базы, акцентировано внимание на облакоориентированной образовательной среде.

Ключевые слова: методический кабинет, электронный методический кабинет, информационная база, информационные технологии.

Kozachenko, Galyna. Electronic Curriculum Office: New Resources and Opportunities

The relevance of the material set out in the article, is predetermined by the informatization level increase of education, the need to ensure the organization of information and communication services of the scientific and methodological component of teaching activities. This paper examines the necessity of creating an electronic higher educational establishment curriculum office, its new resources and opportunities, the content of the knowledgebase and placed greater focus on the cloud-oriented educational environment.

The relevance of the material set out in the article, is predetermined by the informatization level increase of education, the need to ensure the organization of information and communication services of the scientific and methodological component of teaching activities. This paper examines the necessity of creating an electronic higher educational establishment curriculum office, its new resources and opportunities, the content of the knowledgebase and placed greater focus on the cloud-oriented educational environment.

It has been also determined that the electronic curriculum office of the institution of higher education has the potential effect of its use:

- at the management level: release of the teacher's time on intellectual activity; obtaining the rational methods of coordination tasks solving; improving labour efficiency;
- at the level of the information system: information and document flows structure improvement; effective synergy and information swapping with help of local area network; information assurance; direct information access;
- at the level of professional activity: reduce the management for fulfilment of objectives; effective interaction; obtaining up to date analytical data and generalized materials in the information system.

Key words: curriculum office, electronic curriculum office, knowledgebase, information technologies.
